

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
(MER) DEELPROJECT RECREATIEPLAS MAANDERBROEK TE EDE

INHOUDSOPGAVE

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT (MER) DEELPROJECT RECREATIEPLAS MAANDERBROEK TE EDE

	<u>Pagina:</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
3.1 Probleemstelling	5
3.2 Doel van het voornemen	6
4. BESCHRIJVING VAN DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	7
4.1 De voorgenomen activiteit	7
4.2 Alternatieven	8
4.2.1 Nulalternatief	9
4.2.2 Doelstellingsalternatieven	9
4.2.3 Locatiealternatieven	10
4.2.4 Uitvoeringsalternatieven	10
4.2.5 Inrichtingsalternatieven	10
4.2.6 Nadere milieu-beschermende maatregelen	10
4.2.7 Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu	11
5. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	12
6. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VER- WACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	14
7. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	15
7.1 Algemeen	15
7.2 Prioriteiten en mate van detail bij de beschrijving van gevolgen per milieu-aspect	15
7.3 Geomorfologie	16

7.4	Grondwater en bodem	16
7.5	Oppervlaktewater	17
7.6	Flora, fauna en natuurgebieden	17
7.7	Landschap en cultuurhistorische objecten	18
7.8	Geluid en trillingen	18
7.9	Veiligheid en volksgezondheid	18
7.10	Cumulatieve en synergistische gevol- gen van secundaire activiteiten	19
8.	VERGELIJKING VAN DE TE VERWACHTEN AUTO- NOME ONTWIKKELINGEN VAN HET MILIEU MET DE BESCHREVEN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU VAN ELK VAN DE IN BESCHOUWING GENOMEN ALTERNATIEVEN	20
9.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	20
10.	VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	21
11.	SAMENVATTING VAN HET MER	21

BIJLAGEN:

1. Openbare bekendmaking van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ede en van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat omtrent milieu-effectrapportage voor rijksweg A-30/recreatieplas Maanderbroek in Ede Stad van 11 november 1987 en 25 november 1987.
2. Brief van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Ede aan de voorzitter van de Commissie voor de milieu-effectrapportage van 27 oktober 1987 met verzoek om advies.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties.

1. INLEIDING

Op 11 november 1987 is door Burgemeester en wethouders van Ede de m.e.r.-procedure gestart ten behoeve van de besluitvorming over het ontwerp-bestemmingsplan inzake de recreatieplas Maanderbroek. In deze procedure worden de regels toegepast met betrekking tot milieu-effectrapportage uit de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Staatsblad 211). De bekendmaking van de start van de milieu-effectrapportage vond plaats op 11 november 1987 in Ede Stad (bijlage 1). Bekendmaking en procedure voor deze m.e.r. lopen gelijk op met de bekendmaking en de procedure voor de m.e.r. die wordt uitgevoerd ten behoeve van de besluitvorming over de uitbouw/aanleg van de A-30 tussen de A-1 en de A-12.

Per brief van 27 oktober 1987 (bijlage 2) verzocht het College van B&W van de gemeente Ede de Commissie voor de m.e.r. overeenkomstig de bepalingen van de Wet inzake m.e.r. te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

De gemeenteraad van Ede is bevoegd gezag, terwijl het College van Burgemeester en Wethouders van Ede als initiatiefnemer is aan te merken.

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom in dit advies "de Commissie" genoemd. De Commissie vergaderde op 23 november, 2 december, 15 december 1987 en 19 januari 1988. Op 2 december 1987 is door de initiatiefnemer en bevoegd gezag een toelichting op het voornemen en de procedure gegeven en bracht de Commissie een bezoek aan het studiegebied. Vertegenwoordigers van de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer wisselden op 12 januari 1987 van gedachten naar aanleiding van het concept-advies van de Commissie.

Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen aanleg van de recreatieplas Maanderbroek te Ede af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven. In de opstelling van het advies heeft de Commissie alle via de Gemeente Ede ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht, in beschouwing genomen. Voorzover deze reacties of onderdelen daarvan (zie bijlage 4) betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij in dit advies verwerkt.

Het advies is samengesteld op volgorde van de onderwerpen welke een MER tenminste moet bevatten volgens artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne. Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van dit advies met de belangrijkste aandachtspunten in de vorm van beknopt geformuleerde vragen waarop het MER ten behoeve van de besluitvorming antwoord zullen moeten geven.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Het College van Burgemeester en Wethouders van Ede is voornemens in het gebied Maanderbroek van hun gemeente een recreatieplas aan te leggen. Ten behoeve van de besluitvorming in de gemeenteraad van Ede over het betreffende ontwerp-bestemmingsplan zal milieu-effectrapportage worden uitgevoerd. Bekendmaking en procedure voor deze m.e.r. lopen gelijk op met de bekendmaking en de procedure voor de m.e.r. die wordt uitgevoerd ten behoeve van de aanleg van de A-30 tussen de A-1 en de A-12. Het doel van het onderhavige advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen aanleg van de recreatieplas Maanderbroek af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven. Het advies van de Commissie is opgezet in volgorde van de onderwerpen welke een milieu-effectrapport tenminste moet bevatten volgens artikel 41 j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Staatsblad 1986, 211). De belangrijkste onderdelen van dit advies zijn hierna samengevat in de vorm van een aantal vragen en punten waaraan in het milieu-effectrapport ten behoeve van de besluitvorming aandacht zal moeten worden gegeven.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 3)

In het kader van de probleemstelling dient een kwantitatieve analyse van zowel de behoefte aan recreatieve voorzieningen als de behoefte aan zandwinning in de regio gemaakt te worden. Voorts dient in de probleemstelling de relatie tussen de aanleg van de A-30 en de aanleg van de recreatieplas duidelijk gemaakt te worden.

De voorgenomen activiteit en de alternatieven (hoofdstuk 4)

Afhankelijk van de hardheid/status van reeds genomen besluiten dienen locatiealternatieven, die in vroeger stadium in beschouwing genomen zijn en afgevallen zijn, al dan niet in beschouwing genomen te worden. Voorts dient een duidelijke beschrijving van de inrichting van de recreatieplas gegeven te worden. Hierbij dient met name aandacht besteed te worden aan extensief recreatief gebruik en realisering van natuurbouw. Met het oog op de mogelijke, tijdelijke verstoring in de aanlegfase dienen tevens de activiteiten bij de aanleg en de aanlegmethode beschreven te worden.

Als alternatieven komen ten minste de volgende voor een volwaardige uitwerking tot het einde toe in aanmerking:

- het nulalternatief
- doelstellingsalternatieven
- locatiealternatieven (afhankelijk van de hardheid/status reeds genomen besluiten)
- uitvoeringsalternatieven
- inrichtingsalternatieven, waarbij bijzondere aandacht besteed dient te worden aan natuurbouw en daarbij aansluitende vormen van recreatie.

Het meest milieuvriendelijke alternatief dient deels elementen uit de eerder genoemde alternatieven te omvatten maar bovendien nadruk te leggen op de mogelijkheden tot natuurbouw.

In het MER zal het alternatief dat de voorkeur heeft van de initiatiefnemer (voorkeursalternatief) moeten worden aangegeven. Het betreft het voorkeursalternatief dat zal worden opgenomen in het ontwerp-bestemmingsplan.

Besluit (hoofdstuk 5)

In de projectnota/MER zal het besluit waarvoor het document wordt opgesteld moeten worden aangegeven tezamen met eventuele vervolgbesluiten alsook die besluiten en beleidsvoornemens, die beperkingen of randvoorwaarden kunnen opleggen aan het te nemen besluit. Met betrekking tot de zandwinning dient hierbij het provinciaal en landelijk ontgrondingenbeleid in beschouwing genomen te worden.

Bestaande toestand van het milieu (hoofdstuk 6)

De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, waarbij inbegrepen de te verwachten (autonome) ontwikkelingen van dat milieu, houdt verband met het nulalternatief en vormt tevens het referentiekader voor de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van de alternatieven.

Beschrijving van de gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 7)

Bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de gevolgen voor het milieu voor elk van de te beschouwen alternatieven gaat het om de aspecten geomorfologie, bodem, grondwater, oppervlaktewater, flora, fauna, natuurgebieden, landschap, archeologie, cultuurhistorie, geluidhinder, trillingen, veiligheid, volksgezondheid, cumulatieve en synergistische gevolgen van secundaire activiteiten.

De nadruk bij de te beschrijven gevolgen behoort te liggen op milieugevolgen, die (nagenoeg) onomkeerbaar zijn.

Vergelijking van alternatieven (hoofdstuk 8)

In het MER moeten de milieu-gevolgen van de verschillende alternatieven vergeleken worden met de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied zonder uitvoering van de voorgenomen activiteit. Indien mogelijk zal dit resulteren in een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect.

Overzicht van leemten in kennis (hoofdstuk 9)

Voorts zal het MER een opgave moeten verstreken van de leemten in kennis die zullen blijven bestaan, met de betekenis die daaraan gehecht dient te worden voor de besluitvorming. Dit dient betrokken te worden in een in concept op te stellen evaluatieprogramma van de werkelijk optredende gevolgen voor het milieu bij uitvoering van de voorgenomen activiteit.

Vorm en presentatie van het MER (hoofdstuk 10)

Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van de projectnota. In het laatste geval zal het MER dan wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn.

Samenvatting van het MER (hoofdstuk 11)

De projectnota/MER zal tenslotte kort en overzichtelijk de kern van alle hoofdonderdelen van het MER moeten samenvatten.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

De probleemstelling en het doel van het voornemen tot de aanleg van de recreatieplas Maanderbroek te Ede dienen in het MER duidelijk en bovendien afzonderlijk te worden beschreven.

3.1 Probleemstelling

Ten behoeve van een duidelijke afbakening van de probleemstelling dient in het MER te worden ingegaan op de behoefte aan recreatieve voorzieningen in de regio Ede. Daarnaast dient in het kader van de probleemstelling de behoefte aan zandwinning duidelijk zichtbaar gemaakt te worden. Hierbij dient de toepassing van alternatieve materialen ter vervanging van zand behandeld te worden.

De analyse van de behoefte aan recreatieve voorzieningen enerzijds en zandwinning anderzijds dienen kwantitatief behandeld te worden.

In de probleemstelling dient de relatie tussen de aanleg van de A-30 en de aanleg van de recreatieplas duidelijk behandeld te worden. Aangegeven zal moeten worden in hoeverre de realisering van de recreatieplas afhankelijk is van de aanleg van de A-30 en of de recreatieplas gerealiseerd kan worden op grond van behoefte aan zand elders.

Een koppeling tussen beide projecten kan op verschillende manieren doorwerken. Zo zal bij uitstel van de wegaanleg met verhoogd tracé de recreatieplas later gereed komen. Bij grote te winnen hoeveelheden zand duurt de ontzanding korter en komt de plas eerder beschikbaar voor inrichting en gebruik. Bij grote afname zal waarschijnlijk een natte ontzanding en transport per buis plaatsvinden.

De volgende vragen zullen bij de analyse betrokken moeten worden:

- Hoe luiden de prognoses ten aanzien van de behoefte aan recreatie in de regio? Welke veronderstellingen liggen hieraan ten grondslag? Welke piekbelastingen worden hierbij verwacht en in hoeverre zal sprake zijn van een onderschatting van voorspelde piekbelasting?
- Welke is de aard van de recreatie inzake de gestelde prognose (extensief, intensief, zeilen, zwemmen, surfen, dagrecreatie, verblijfsrecreatie)?
- Welk concurrerend en alternatief aanbod inzake recreatieve voorzieningen is aanwezig?
- In welke mate kan de recreatieplas Maanderbroek in de behoeften voorzien?
- Langs welke routes en met welke vervoermiddelen komen de recreanten naar de locatie toe? Worden in dit kader maatregelen overwogen om het particuliere autogebruik te beperken, respectievelijk het gebruik van openbaar vervoer te stimuleren?

- Hoe luiden de prognoses t.a.v. de behoefte aan zand in de regio en welk deel hiervan zou in de Maanderbroek moeten worden gewonnen? welke veronderstellingen liggen hieraan ten grondslag? Welke is de termijn waarvoor deze behoefte geldt?
- Welke hoeveelheden zand kan de plas leveren om het benodigde bruikbare wateroppervlakte te bereiken? Het benodigde wateroppervlakte is afhankelijk van de winddiepte c.q. gewenste diepte van de plas voor het recreatief gebruik.
- Voor welke doeleinden zijn het zand en de afdekgrond (teeltlaag) bruikbaar? Wat zijn hierbij de beperkingen in verband met mogelijk voorkomende verontreinigingen in het zand en de afdekgrond?
- Binnen welke afstand van de winningslocatie wordt het zand afgezet en wat is de wijze van transport?
- Welke mogelijkheden bieden een versterking van een zuinig gebruik en van het hergebruik van materiaal voor ophoging ter beperking van de in Maanderbroek te winnen hoeveelheden?
- Hoe luiden de prognoses t.a.v. de toepassingsmogelijkheden van alternatieve materialen voor ophoging?
- Welke randvoorwaarden gelden, vanuit milieu-oogpunt, voor de winning van zand in de regio?

3.2 Doel van het voornemen

Uit de hiervoor aangeduide probleemstelling moet in het MER het doel en het belang van het voornemen afgeleid worden.

Er dienen beoordelingscriteria te worden aangegeven waaraan de alternatieven en varianten die in het MER worden uitgewerkt, kunnen worden getoetst. Tot deze criteria behoren onder meer de normen en streefwaarden van het milieubeleid (zie hoofdstuk 5 van dit advies).

In het MER zal het doel van het project nauwkeurig en concreet dienen te worden geformuleerd, zulks met het oog op de hierna te formuleren alternatieve mogelijkheden tot het bereiken van hetzelfde doel. Duidelijk zal moeten worden uiteengezet op welke maatschappelijke behoefte(n) en in het bijzonder welke recreatievormen wordt ingespeeld en welke bijdrage het onderhavige project levert aan de vervulling hiervan. Hier dienen feiten, veronderstellingen, wensen en de invloed van de realisatie van het voornemen (in relatie tot dat voor de aanleg van de A-30) zuiver tot uitdrukking te worden gebracht.

In het MER mag het doel niet zo beperkt worden geformuleerd, dat alternatieven die voor het milieu gunstig zijn op voorhand worden uitgesloten.

4. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en uitgewerkt. Het voorkeursalternatief (alternatief dat de voorkeur heeft van de initiatiefnemer) dat zal worden opgenomen in het ontwerp-bestemmingsplan, dient aangegeven te worden.

4.1 De voorgenomen activiteit

In de beschrijving van de voorgenomen activiteit zal een duidelijk beeld moeten worden gegeven van de exacte locatie van de recreatieplas. Zowel door de gemeente Ede (in het kader van de structuurschets Ede 1983) als door de provincie (Streekplan Veluwe 1987) zijn in het verleden uitspraken gedaan over de ligging van de recreatieplas. Desalniettemin dient uit het oogpunt van geo-hydrologische en ecologische en landschappelijke randvoorwaarden en uit het oogpunt van bereikbaarheid voor recreatief verkeer (met name langzaam verkeer), een locatie-keuze gemaakt te worden.

Voorts zal in de beschrijving van de voorgenomen activiteit ondermeer moeten worden ingegaan op de volgende punten en vragen:

- het oppervlak van de recreatieplas en omliggend recreatieterrein
- de vormgeving en situeringsrichting van de recreatieplas
- de diepte van de recreatieplas (winddiepte)
- de dikte, samenstelling en mate van eventuele verontreiniging van de te verwijderen deklaag en het te winnen zand
- de te verwachten kwaliteit van het oppervlaktewater in relatie tot waterkwaliteitseisen
- de verhouding intensief versus extensief gebruikte gronden
- de oeverlengte in relatie tot het wateroppervlak
- dwarsprofielen van de taluds in verband met de bruikbaarheid, de veiligheid en mogelijkheden voor de ontwikkeling van oevervegetatie
- de inrichting van het omliggend recreatieterrein (verhouding tussen open en dichte gebieden, aansluiting bij het omringende landschap)
- oppervlakte en lengte van het strand voor dagrecreanten
- verkeersvoorzieningen ten behoeve van recreatieverkeer (ondermeer ontsluitingswegen, wegverbreding, parkeerplaatsen, fietspaden, voetpaden, bereikbaarheid openbaar vervoer, e.d.)
- binnen de stroom recreanten het gemiddeld aantal brommers en auto's in een normale situatie door de week
- hoe groot is het gemiddelde aantal voetgangers, fietsers, bromfietzers en automobilisten in relatie met de bereikbaarheid en voorzieningen ter plaatse? Hoe verhoudt zich deze relatie bij piekbelasting?

- de verwachte verkeersintensiteit op de toe- en afvoerroutes van en naar het recreatiegebied op verschillende momenten van het etmaal, de week en de seizoenen, en gesplitst naar vervoermiddel en naar al of niet recreatief verkeer
- het verwachte gebruik van de recreatieplas, aard van de activiteiten, gebruiksintensiteiten, gebruiksdagen, herkomstgebieden recreanten
- bijbehorende voorzieningen zoals sanitaire voorzieningen, receptiegebouw, mogelijke aanleg camping en/of jachthaven, plankzeilaccomodatie
- de risico's dat het recreatiegebied de aanzet vormt voor andere, uit milieutechnisch oogpunt minder gewenste activiteiten (motorcross, geluidsinstallaties)
- een succesvolle, commerciële exploitatie van de recreatieplas kan indirect negatieve effecten hebben op het milieu. Op welke wijze wordt de ontwikkeling vanuit landschappelijk oogpunt ongewenste nieuwe functies tegengegaan?
- toegankelijkheid en gebruik van de aangelegde voorzieningen
- bestuurlijk en technisch beheer (beperking van gebruik buiten het seizoen)
- in hoeverre zijn de opbrengsten van de zandwinning dekkend voor de aanleg van de recreatieplas?
- hygiënische en milieu-technische maatregelen
- de aanduiding van mogelijke compenserende en mitigerende maatregelen (zie paragraaf 4.2.6)

Tevens zullen met het oog op de mogelijke, tijdelijke, verstoring in de aanlegfase de activiteiten bij aanleg en de aanleg-methode dienen te worden beschreven. Hierbij zullen ondermeer het tempo en de wijze van ontgraving (zuiging van zand, droge of natte winning van zand, wateraanvoer van elders, eventuele scheiding van speciesoorten, tijdelijke opslag grondsoorten) en de wijze en de periode van inrichting aangegeven worden.

Tevens dient de wijze van afvoer van het gewonnen zand beschreven te worden. De wijze van transport en de mogelijke gevolgen ervan (transportschade, geluidhinder) zullen aangegeven worden. Aangegeven zal worden of depotvorming optreedt wanneer de aanleg van de A-30 niet door gaat.

Het tijdstip van beëindiging van de afgraving en het beschikbaar komen van de nieuwe bestemming zullen aangeduid moeten worden.

Nagegaan dient te worden welke afgeleide activiteiten kunnen worden verwacht als gevolg van de aantrekkingskracht die de recreatieplas zal hebben.

4.2 Alternatieven

De alternatieven zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. De keuze van de in beschouwing te nemen alternatieven en varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd alsook het selectieproces waaruit het voorkeursalternatief naar voren is gekomen.

De onder 4.1 genoemde aspecten dienen per alternatief aan de orde te komen. De Commissie beveelt aan tenminste de volgende alternatieven uit te werken.

4.2.1 Nulalternatief

Het nulalternatief is het alternatief waarbij de aanleg van de recreatieplas en de hieraan gekoppelde zandwinning niet zal plaatsvinden. De huidige bestemmingen van de verschillende onderdelen van het studiegebied zouden dan in wezen niet veranderen.

Het nulalternatief dient tevens te worden uitgewerkt als referentiesituatie voor de milieugevolgen van (andere) alternatieven.

Als referentietijdstip dient bij voorkeur het jaar te gelden waarover de meest recente gegevens beschikbaar zijn.

Uit het nulalternatief moet blijken hoe de recreatiebehoeften op dit moment (met de geconstateerde tekorten aan mogelijkheden voor watergebonden recreatievormen) vervuld worden, bijvoorbeeld door het gebruik van de zwembaden, recreatiewater op grotere afstand of door een extra deelname aan landgebonden activiteiten. Informatie hierover is van belang om bij de realisering van de Maanderbroekplas ook de effecten van verschuivingen in het recreatieve gebruikspatroon te kunnen aangeven. Bij het nulalternatief dient concreet gemaakt te worden welke druk op andere recreatievoorzieningen vergroot wordt.

Komt het nulalternatief als redelijkerwijs te beschouwen alternatief in aanmerking voor uitwerking in de projectnota/MER in het licht van de uitgewerkte probleemstelling?

Indien dit niet het geval is, dan dient het nulalternatief met betrekking tot alle andere alternatieven en varianten als referentiekader te worden uitgewerkt en gebruikt.

4.2.2 Doelstellingsalternatieven

De doelstellingsalternatieven betreffen zowel het voorzien in de recreatiebehoefte als het voorzien in de zandbehoefte. Met betrekking tot de recreatiebehoefte kan gedacht worden aan:

- vergroting van de capaciteit van bestaande, verder weg gelegen zwembaden en strandbaden;
- stimulering van andere, kleinschalige watergebonden activiteiten door verbetering van de aantrekkelijkheid van de plaatselijke zwembaden;
- bevorderen van het gebruik van voorzieningen voor landgebonden activiteiten (complementair gebruik).

Ten aanzien van de zandbehoefte dient te worden ingegaan op de mogelijkheden van:

- verandering van de provinciale verdeelsleutel (zie taakstelling in de ontwerp landelijke beleidsnota "Gegrond Ontgronden"), i.c. winning elders;
- toepassing van alternatieve materialen;

- versterking van een zuinig gebruik en van het hergebruik van materialen ten behoeve van ophoging.

4.2.3. Locatiealternatieven

Met betrekking tot de locatie van de recreatieplas dient naar de mening van de Commissie aangegeven te worden op grond van welk(e) besluit(en) de locatie is aangewezen en wat de hardheid/status van het/de betreffende besluit(en) is/zijn. Op grond van de hardheid van het/de besluit(en) dienen locatiealternatieven die in een vroeger stadium in beschouwing genomen zijn en afgevallen zijn, al dan niet opgenomen te worden in het MER.

Indien op basis van het bovenstaande locatiealternatieven worden opgenomen in het MER, dienen op grond van randvoorwaarden met betrekking tot de geohydrologische, ecologische, landschappelijke beïnvloeding van de omgeving en bereikbaarheid enerzijds en randvoorwaarden met betrekking tot de behoefte aan recreatievoorziening en zandwinning anderzijds, locatiealternatieven in de regio Ede-Veenendaal-Wageningen te worden beschouwd.

In het MER zullen de criteria onderbouwd moeten worden op basis waarvan tot een aanwijzing van een locatie kan worden gekomen.

4.2.4. Uitvoeringsalternatieven

Hierbij gaat vooral de aandacht uit naar de schaal van de activiteit/wingebieden (enkele kleinere winplaatsen of één grote winplaats) en hiermee samenhangend de diepte van de winning(en), alsmede de vorm van de ontgrondingen, de winningsmethoden, het eventueel herstellen van de afdichtende functie, de hellingshoek van de ontgrondingsput(ten) en de wijze van afvoer van het gewonnen zand. In het geval dat afvoer per as plaatsvindt, dient de extra belasting op het wegennet speciale aandacht te krijgen. Bij een andersoortige afvoer dienen de daaraan verbonden milieu-effecten in kaart gebracht te worden.

4.2.5. Inrichtingsalternatieven

Met betrekking tot de inrichting van de recreatieplas en het omliggende recreatieterrein (vormgeving, situeringsrichting, landschappelijke inpassing) dienen alternatieven te worden aangegeven. Hierbij dient nagegaan te worden in hoeverre zonering in de intensiteit van inrichting en gebruik mogelijk is en wat hiervan de consequenties zijn voor het totale ruimtegebruik. Het aspect natuurbouw en daarbij aansluitende vormen van recreatie verdient naar de mening van de Commissie bij de inrichtingsalternatieven nadrukkelijk aandacht.

4.2.6. Nadere milieu-beschermende maatregelen

De nadelige milieu-effecten die bij de uitvoering van het project kunnen optreden, dienen niet alleen in het MER beschreven te worden. Tevens moet worden nagegaan welke mogelijke maatregelen genomen kunnen

worden om deze milieu-effecten tegen te gaan of te verminderen. Vooral die effecten die niet of nagenoeg niet-omkeerbaar zijn, verdienen hierbij de aandacht.

In het specifieke geval zou ondermeer gedacht kunnen worden aan:

- maatregelen ter voorkoming van negatieve beïnvloeding van de waterkwaliteit in de recreatieplas zelf, en in het oppervlaktewater en grondwater in de omgeving van de recreatieplas
- uitwerking van maatregelen ten behoeve van beheer en onderhoud.
- maatregelen ter voorkoming van negatieve beïnvloeding van de oppervlakte- en grondwaterhuishouding in de omgeving van de recreatieplas
- geluidwerende voorzieningen om toename van de geluidbelasting vanuit het recreatiegebied naar de omgeving en eventueel de geluidbelasting van de A-12 naar het recreatiegebied te voorkomen.

4.2.7 Het alternatief met toepassing van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu

Het zogeheten "meest milieu-vriendelijke alternatief" dient volgens artikel 41 j, lid 3 van de Wabm in ieder geval in het MER te worden beschreven.

Dit alternatief zal deels elementen uit de eerder genoemde alternatieven kunnen omvatten maar daarnaast meer nadruk moeten leggen op de mogelijkheden tot natuurbouw. Gedacht kan worden aan een zonering van het gebied naar recreatief gebruik waarbij een zone wordt bestemd voor natuurontwikkeling en natuurrecreatie. Dit natuurkerngebied zou deels niet en deels oppervlakkig kunnen worden ontgrond en zou ruimte kunnen bieden aan de ontwikkeling van broekbos, rietzomen en ondiepe zoetwaterecosystemen. Uitgewerkt dient te worden in hoeverre een dergelijk gebied, naast een betekenis voor natuur en natuurgerichte recreatie, wellicht ook een rol kan spelen door de opvang van coli-bacteriën, slib en nutriënten en daarmee van betekenis kan zijn voor de waterkwaliteit.

Het gebied zal zodanig moeten worden ontworpen dat het onderhouden kan worden met minimale beheersinspanning.

De ontwikkeling van een ruim natuurkerngebied kan tevens in het kader geplaatst worden van het zoeken naar zinvolle nieuwe bestemmingen van landbouwgrond.

